



Returadresse:
Postboks 9200 Grønland, N-0134 OSLO

Vår dato
19. desember 2022

Din dato
01.09.2022

Saksbehandler
Ingerid Lunde Winther
Berit Raaholdt

800 80 000
skatteetaten.no

Din referanse
22/3066

Telefon
40 80 82 61

Org. nr:
974761076

Vår referanse
2022/3062

Postadresse
Postboks 9200, Grønland
0134 OSLO

Justis- og beredskapsdepartementet

Høring – styrking av forbrukeres rett til å betale med kontanter – endringer i finansavtalelovens regler om betalingsoppgjør

Det vises til Justis- og beredskapsdepartementets høringsnotat av 1. september 2022, hvor det foreslås endringer i finansavtalelovens regler om betalingsoppgjør for å styrke forbrukernes rett til å betale med kontanter. Forslaget innebærer en klargjøring og presisering av gjeldende regelverk. Høringsfrist er satt til 19. desember 2022.

Skatteetaten har følgende kommentarer:

Skatteetaten er ikke omfattet av finansavtaleloven, herunder § 2-1, og har i dag en egen bestemmelse i skattebetalingsloven § 9-1 som gir anvisning på at betaling av skatte- og avgiftskrav skal skje til innkreivingsmyndighetenes konto, med mindre innkreivingsmyndighetene har akseptert betaling med kontanter. Bestemmelsen ble innført i 2017 da stadig færre betalte skatte- og avgiftskrav med kontanter samtidig som en opprettholdelse av en kassefunksjon for et fåtall av innbetalinger, var ressurskrevende. Det var også et mål å svekke mulighetene for hvitvasking samt å gjøre innbetalinger sporbare.

Skatteetaten har erfaring med at kontant betaling bidrar til svart økonomi og arbeidslivskriminalitet både når det gjelder salg av varer og tjenester. Erfaringen treffer både salg fra fast forretningssted og ved tjenesteleveranser. Det å redusere kontantbruken vil være et viktig ledd i bekjempelsen av svart økonomi. Sett fra et kontrollperspektiv, vil økt sporbarhet av foretatte betalinger være viktig. Det er særlig ved betalinger av større beløp at kontrollhensyn kan tilsi at man tvinges over til sporbare betalingsløsninger. Vi vil påpeke at bruk av kontanter er svært vanlig innen den svarte økonomien, og bruk av sporbare betalingsløsninger vil gjøre det vanskeligere for kriminelle aktører å operere i Norge.

Vi viser i denne sammenheng til Prop. 1 L (2009-2010) pkt. 5.3.2 siste avsnitt s. 27 hvor følgende fremgår vedrørende fradragsnekt ved andre betalingsformer enn via bank:

«Betaling med kontanter er vanskelig å verifisere i etterkant. Dette skaper problemer for skatte- og avgiftsmyndighetene, ved at det blir vanskelig å avdekke skatte- og avgiftsunndragelser. Betaling via bank øker sporbarheten, slik at det blir enklere å verifisere om en betaling virkelig er foretatt. Å legge begrensninger på



kontantbruken vil gjøre skatte- og avgiftsunndragelser vanskeligere, jf. Skatteunndragelsesutvalgets innstilling i NOU 2009:4 Tiltak mot skatteunndragelser punkt 10.2.2.4 b. Videre vil også hvitvasking av penger og annen økonomisk kriminalitet kunne begrenses.»

I høringsnotatet pkt. 5.2 fremgår det at departementet ønsker synspunkter på om det bør oppstilles beløpsgrenser, og det antydes en grense på kr 40 000 per transaksjon, under henvisning til hvitvaskingsloven § 5. Skatteetaten er enig i at det bør oppstilles en beløpsgrense. En slik beløpsgrense bør etter vårt syn være langt lavere enn kr 40 000. Enkelte kan ha behov for, eller et ønske om, å benytte kontanter. Likevel antar vi at det ikke er behov for å tilrettelegge for betaling med kontanter for større enkelttransaksjoner.

Videre viser vi til skatteloven § 6-51, som angir krav om betaling via bank er et vilkår for fradragsrett. Bestemmelsen angir en grense på kr 10 000. I tillegg er det en tilsvarende bestemmelse i merverdiavgiftsloven. Det kan i denne sammenheng også vises til skattebetalingsloven § 16-50 hvor det fremgår at den som kjøper tjenester eller varer sammen med tjenester, kan gjøres medansvarlig for inntektsskatt, trygdeavgift og merverdiavgift som den næringsdrivende har unndratt, dersom vederlaget overstiger kr 10 000 og beløpet ikke er betalt via bank eller annet foretak med rett til å drive betalingsformidling. Vi mener det derfor vil være formålstjenlig med en tilsvarende beløpsgrense i den foreslåtte bestemmelsen om forbrukeres mulighet til å betale med kontanter.

Med hilsen

John Alfred Sætre
underdirektør
Juridisk avdeling, innkreving
Skattedirektoratet

Ingerid Lunde Winther
seniorskattejurist

Kopi: Finansdepartementet